

Warszawa, 07 marca 2023 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WNP-R.4131.5.2023

Rada Gminy Stromiec

Ul. Piaski 4

26 – 804 Stromiec

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

§ 2 ust. 1 uchwały Rady Gminy Stromiec Nr XLII.301.2023 z dnia 30 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości diet radnych, zasad ich przyznawania oraz zwrotu kosztów podróży służbowych.

Uzasadnienie

Uchwałą z dnia 30 stycznia 2023 r. Rada Gminy Stromiec ustaliła wysokości diet radnych, zasady ich przyznawania oraz zwrot kosztów podróży służbowych dla Radnych. Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 lutego 2023 roku.

Rada Gminy Stromiec wskazując jako podstawę prawną art. 25 ust. 4, 6 i 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) ustaliła w § 2 ust. 1 ww. uchwały zryczałtowaną dietę dla Przewodniczącego Rady, poprzez przyznanie miesięcznego ryczałtu w wysokości 1.300,00 zł.

Należy stwierdzić, że zgodnie z przywołanym w podstawie prawnej uchwały art. 25 ust. 4, 6 i 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Rada Gminy ma uprawnienie do określania wysokości diet przysługujących radnemu, nie zaś przyznawania miesięcznego ryczałtu dla radnych. Powyższe oznacza, że przyznanie miesięcznego ryczałtu stanowi działanie nie mające umocowania w obowiązujących przepisach. Podkreślenia wymaga fakt, że dieta w odróżnieniu od ryczałtu ma charakter kompensacyjny, zdążający do wyrównania kosztów związanych z pełnieniem funkcji w Radzie Gminy. Wynagrodzenie ryczałtowe stanowi natomiast wynagrodzenie związane wyłącznie z faktem pełnienia danej funkcji, którego

wysokość jest niezależna od faktycznie ponoszonych kosztów pełnienia takiej funkcji. Powyższe stanowisko wynika z utrwalonego orzecznictwa, jak np. wyroku z dnia 25 lutego 2020 r., w sprawie sygn. akt II SA/Wa 2121/19 Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, który stwierdził *„Dieta stanowi rekompensatę za utracone przez radnego zarobki, a zatem nie jest świadczeniem pracowniczym. Tym samym przyjęć należy, że art. 25 ust. 4 u.s.g. zawiera upoważnienie dla organu stanowiącego gminy do sprecyzowania reguł (zasad), na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem mandatu radnego.”*.

Jak wynika z powyższego, Rada działając w oparciu o przywołane w podstawie prawnej uchwały przepisy ustawowe, winna ustalić zasady wypłacania diet radnym, z uwzględnieniem wyłącznie kompensacyjnego charakteru tych diet. Reguła ta odnosi się również do Przewodniczącego Rady Gminy. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w wyroku z dnia 21 lipca 2015 r., w sprawie II SA/Op 177/15 stwierdził:

„Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej winna być objęta m.in. sytuacja, gdy przewodniczący rady, przez dłuższy okres czasu nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter ryczałtu miesięcznego, przez co traci charakter rekompensacyjny, a przyjmuje charakter stałego, miesięcznego wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji.”.

Jeżeli natomiast Rada decyduje się na wprowadzenie diety kształtowanej w sposób ryczałtowy, jej określenie winno wprowadzać takie zasady wypłaty, które obejmują całą aktywność radnego związaną z pełnieniem przez niego funkcji w Radzie.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 6 września 2022 r. w sprawie II SA/Rz 369/22 stwierdził, co następuje:

„/.../ prawidłowa realizacja upoważnienia normotwórczego wyartykułowanego w art. 25 ust.4 u.s.g. wymaga od rady gminy stworzenia takich zasad ustalania diety radnego, które przy kształtowaniu wysokości tej diety w sposób ryczałtowy, będą uwzględniać wszystkie pełnione przez niego funkcje, a nie tylko te związane z uczestnictwem w posiedzeniach rady gminy, czy

komisji rady gminy. Obowiązkowy mechanizm potrąceń z tak ustalonej diety musi z kolei przewidywać redukcję kwoty ryczaftu adekwatnie do zmniejszenia aktywności radnego w danym miesiącu. Powinien zatem obejmować zarówno nieobecność w posiedzeniach rady gminy i posiedzeniach komisji rady gminy, jak i brak aktywności w pozostałej sferze działalności mandatowej, będącej podstawą przyznania diety. Ostatecznie więc, jeżeli radny w danym miesiącu nie podejmuje żadnej aktywności mandatowej (przykładowo wskutek choroby), dieta nie będzie mu przysługiwać. Założenie odmienne, pozwalające na przyznanie swego rodzaju "diety minimalnej", stanowiłoby zaprzeczenie jej rekompensacyjnego charakteru (por. wyrok NSA z dnia 14 czerwca 2022 r., III OSK 5279/21).". Wobec powyższego uzasadnionym jest uznanie, że w ramach objętych niniejszym rozstrzygnięciem, działania Rady stanowiły istotne naruszenie ustawowych kompetencji określonych w podstawach prawnych podjętej uchwały.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze z mocy prawa wstrzymuje wykonanie uchwały z dniem jego doręczenia.

Konstanty Radziwiłł

Wojewoda Mazowiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/